

خلیل الله معروفی

۲۰۲۴/۰۴/۱۹

جوابکی به ارجمند "حامدجان فارانی"!!!

اول از همه سلامها و محبت‌هایم را بپذیرید؛ و آرزویم را مبنی بر سلامت و سعادت آن عزیز نیز. مقاله آن ارجمند را در پورتال "افغان جرمن آنلاین" از نظر گذشتاندم و اینک می‌خواهم بالوسیه نکاتی چند را خدمت آن عزیز دوستداشتنی ما برسانم:

– اول این، که من نام "حامد" را دوست دارم و آن را یک نام باشکوه میدانم. "حامد" اسم فاعل از "حمد" است و به کسی اطلاق میگردد، که "خداوند تعالی" را بستاید و ثناء بگوید. گرچه کلمه سه حرفی "حمد" ذاتاً به معنای "ستودن" و "ستایش" است، مگر در عرف مسلمانی کلمه "حمد" محض در شأن ستایش خداوند صدق میکند؛ و سوره مبارکه "الحمد" مؤید این سخن است. من شخصاً نام "حامد" را دوست دارم و آن را لفظاً یک نام "بیحد زیبا" میدانم، صرف نظر ازین، که معنای بزرگی را احتواء میکند. از همین خاطر نام فرزند اولم را "حامد" گذاشته‌ام، که از دل و جان میپرستمش. قابل تذکر میدانم، که کلمات "حامد و حمید و محمد و محمود" همه از مصدر سه حرفی "حمد" اشتقاق یافته‌اند؛ و بسیار زیاد امیدوارم، که فرصتی دست دهد تا در شرح و ارتباط اورگانیک این کلمات، مقاله ای تقدیم خوانندگان عزیز بکنم.

– نکته دوم مورد ستایشم، "سواد" و "تسلط" آن عزیز بر "نوشت و خوان" است. "حامدجان فارانی"، که در عالم مهاجرت بزرگ شده، از برکت تربیه سالم به نوشت و خوان زبان مادری خود نایل گذشته است؛ و این را باید به بزرگی و احساس مسؤولیت والدین بزرگوار آن عزیز محول بسازیم. صمیمانه اقرار میکنم، که بسا وطنداران عزیز ما – به شمول شخص خود من – این مسؤولیت خود را درست درنیافته و زبان خود را در همه ابعادش به اولاد و فرزندان دل‌بند خود انتقال نداده‌اند. این، که "حامدجان فارانی" در عالم هجرت یک "افغان باسواد" و دانا بار آمده است، مایه افتخار همه ماست؛ و من شخصاً و از صمیم قلب آرزو میکنم، که "آن عزیز" همچنان درین عرصه کوشا باشد و به زبان و فرهنگ ما اهتمام و انهماک بیشتر و فراتر ورزد!!!

– آقای "حامدجان فارانی" در چند جای مقاله خود، این مسکین را "زبان‌شناس" علم کرده است و این سخنی ست، که در شأن شخص من صدق نمیکند!!! "زبان‌شناسی معاصر" یک رشته بسیار بزرگ علمی و فنی ست، که پهنای بیکران دارد و بسا ساحات و رشته‌های منهدم بهم را احتواء میکند. "گرامر" یا "صرف و نحو" و به اصطلاح فیشنی‌تر، "دستور زبان"، یکی از رشته‌های کوچک ولی اساسی "زبان‌شناسی" به حساب می‌آید و من شخصاً بسیار اندک و ناکافی درین عرصه بررسی کرده‌ام. ازین خاطر قطعاً نمیتوان عنوان بزرگ "زبان‌شناس" را بر درویش گوشه‌نشینی چو من، اطلاق کرد!!! البته باید به صراحت بگویم، که اگرچه "دستور زبان" را جزئی از علم وسیع "زبان‌شناسی"

د پانو شمیره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

پاڼه: دلیکنی دلیکنی بڼی پاڼوالی د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په څیر و لولی

قلمداد کرده اند، مگر بسیار زیاد اتفاق می افتد، که "دستور زبان" با نصوص "زبانشناسی توصیفی" در تعارض و تقابل قرار بگیرد، چون:

علم "زبانشناسی" و بالخاصه رشته "توصیفی" آن، بسا اوقات و غالباً بر حالات "بالفعل" اصرار مبرم دارد، در حالی، که "دستور زبان" بعضاً خلاف این نصوص، بر "بالقوگی" قواعد زبان پای میفشارد!!!
- در جایی از نوشته مختصر ارجمند "حامدجان فارانی" چنین میخوانیم:

«... کارکنان وزین سایت افغان جرمن آنلاین حالا با تحریک شما برایم اخطار میدهد که یا جواب بدهید و یا مقالات شما در این سایت نشر نمیشود....»

واقعاً به حیرت فرورفتم، وقتی کلمه "با تحریک شما" را خواندم!!! اینست، که در صدد دفاع از خود برآمده و به صراحت عام و تام و بدون کوچکترین تغلل میپرسم:

"حامدجان ارجمند!" از کجای مقاله ام این استنباط را بیرون آورده اید؟؟؟

من با شما نه تنها کوچکترین عنادی ندارم، بلکه برعکس شما را صمیمانه و به مانند "فرزند" و یا "نواسه" ام دوست دارم و بی حدّ و اندازه افتخار میکنم، که آن عزیز در جهان هجرت زبان ما را در حدّی فرا گرفته است، که قادر است درین زبان مقاله ها بنویسد و به بحث و جدل برخیزد؛

و این واقعاً مایه افتخار همه ماست و من شخصاً بدان از صمیم قلب میبالم!!!

مقاله مفصل من در واقع پیشکش گوشه ای از "درستنویسی" شمرده میشود، ولو از عنوان سلسله مقالات ارجمند "حامدجان فارانی" الهام گرفته است!!!

بر مراد باشید، ارجمندم، "حامدجان فارانی"!!!

(خلیل معروفی - جرمنی - ۱۷ اپریل ۲۰۲۴)

جوابکی به ارجمندم "حامدجان فارانی"!!!

Maroofi_k_jawaabakey_ba_hamedjaan_e_faaraani.pdf

د پانو شمیره: له 2 تر 2

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلېکنې د لېکنيزې ښې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من یو خپله لیکنه له رالیرلو مخکې په ځیر و لولئ